

TAŞERON İŞÇİLERİNE: UCUZ ETİN YAHNİSİ OLMAZ

Aydınlık Gazetesi, 30 Aralık 2017

Yıldırım Koç

696 sayılı KHK yayımlandıktan sonra en çok güldüğüm konu, taşeron işçileriyle ilgili görüş açıklayanların sürekli olarak “taşeronlar kadroya geçiyor” veya “taşeron işçiye kadro verildi” gibi ifadeleriydi.

Taşeronlar kadroya geçmedi. Taşeron işçiye de kadro verilmedi. TAŞERON İŞÇİLERİNE kadro verilmesi söz konusu.

İşçi sınıfı tarihinde hak almanın zor veya kolay olduğu dönemler vardır. Diğer bir deyişle, hak almak bazen pahalıdır, bazen ucuzdur.

Eğer ekonomik büyüme söz konusuysa, işçi sınıfı önemli bir güce sahipse, hükümet ve sermayedar sınıf bu güçten çekiniyorsa, kolayca hak verilir. Örneğin, kapitalizmin altın çağı olarak nitelendirilen yaklaşık 1946-1973 döneminde, dünyada ve Türkiye’de önemli sınıf çatışmalarına gerek kalmadan işçi hak ve özgürlüklerini geliştirebilmek mümkün olmuştu. Hak almak ucuzdu.

Ekonomik krizin yaşandığı ve daha da derinleşmesinden çekinildiği, paylaşılacak mevcut kaynakların azaldığı, işçi sınıfının güç kaybettiği koşullarda, hak almak pahalıdır.

HAK ALMANIN PAHALILANDIĞI BİR DÖNEMDEYİZ

İçinde yaşadığımız dönemde bırakın hak almayı, elindeki hakkı korumak bile çok pahalılandı; büyük çaba ve özveri istiyor. Bu çabayı ve özveriyi göstermeyen, elindeki hakların uçup gittiğini yaşayarak öğrenecek.

İşçiler arasında bir efsane vardır. Çok duydum. “Verilen hak geri alınmaz,” derler. Alınmaz olur mu? Bunu söyleyen, 12 Eylül darbesi sonrasında yaşanan hak kayıplarından haberdar değildir. Sahip çıkamayanın hakkını öyle bir alırlar ki, ancak iş işten geçtikten sonra farkına varırsınız.

Taşeron işçilerinin kadroya geçirilmesi konusunda böyle bir durum yaşıyoruz. Taşeron işçileri, önemli bir kazanım kabul ettikleri kadro hakkını ucuza kapattıklarını sanıyorlar. Ancak ucuz etin yahnisi olmaz.

Taşeron işçilerinin çok büyük bölümü, işsizlikten kurtulmak amacıyla ve genellikle AKP ilişkileriyle işe girdi. Bir taraftan yakındı, diğer taraftan durumunu düzeltmeye yönelik herhangi bir mücadeleye girmekten kaçındı. “Adamını bulup” durumunu düzeltmeye çalıştı. Seçimlerin olduğu dönemlerde umudunu kullanacağı oya bağladı. “Kadroya geçtiğinde hayatının kurtulacağını” sandı.

HAK KAYIPLARINI YAŞAYARAK ÖĞRENECEK

İşçinin öğretmeni hayattır, yaşadığı deneyimlerdir. İnsanların çoğunun düşüncelerini, ağzınızla kuş tutsanız, değiştiremezsiniz. Hele bizim insanımız bu konuda muhteşemdir. Her zaman her konuda çok bildiğinden emin olduğu için, laf anlatabilmek, uyarıp yönlendirebilmek kesinlikle mümkün değildir. İlle kendisi yaşayacak. Allah’tan başka görmediği hiçbir şeye inanmayan halkımız, kendi deneyiminden başka hiçbirşeyi ciddiye almaz. Nazikse, anlattıklarınızı ciddiye almış gibi dinler, sonra da kendi bildiğini okur.

Yeni KHK ile kamu sektöründeki taşeron işçilerinin büyük bölümü kadroya geçiriliyor.

Kadroya geçirilemeyenler bir süre daha geleneksel yöntemlerle sorunlarını çözmeye çalışacak. Daha sonra hak almanın daha yüksek bedel ödenecek biçimlerine yönelecek.

Kadroya geçirilenler iş güvencesine sahip olduklarını düşünüyor. Yanıldıklarını kısa sürede öğrenecekler. Türkiye’de “kadrolu işçinin iş güvencesi vardır” gibi bir uygulama yok.

Kadroya geçtik diye sevinenler ücretlerini daha düzenli alacak, işyerindeki ilişkileri biraz düzelecek. Ancak işyerinin “en alttakileri” olacaklar. Aynı işi yapıp kendilerinden çok daha yüksek ücret alanlara imrenecekler. Hak kayıplarını zaman içinde öğrenecekler. Yaşadıkları öğretmenleri olacak. Ancak o zaman günümüz hak alabilmek için gerekli olan bedeli ödemeye başlayacaklar, başka çareleri kalmadığı için örgütlü mücadeleye girecekler.